

RAPPORT OM KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET 2011-2015

(Administrativt utkast)

Hemne kommune

September 2015

1 Om kontrollutvalget

1.1 Utvalgets rolle

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan, og reguleres av kommuneloven § 77. Utvalget skal påse at kommunens virksomhet er gjenstand for betryggende kontroll og at kommunestyrets vedtak blir iverksatt.

Utvalgets hovedoppgaver er:

- **Regnskapsrevisjon** – påse at kommunens regnskaper revideres på at betryggende måte, avgi uttalelse om årsregnskapet og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.
- **Forvaltningsrevisjon** – utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, basert på en overordnet analyse, følge og rapportere resultatene fra forvaltningsrevisjoner til kommunestyret.
- **Selskapskontroll** – utarbeide plan for selskapskontroll og føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper.
- **Budsjett** – utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen
- **Valg av revisjonsordning** – kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til kommunestyret, og innstiller eventuelt om valg av revisor.

Innen disse rammene skal kontrollutvalget utøve tilsynsrollen på vegne av kommunestyret, for å bidra til god tjenestekvalitet, effektiv ressursutnyttelse og å sikre at politiske vedtak blir fulgt opp. Utvalgets oppgaver er nærmere regulert i en egen forskrift om kontrollutvalg.

1.2 Utvalgets sammensetning

Kontrollutvalget består av 5 medlemmer. I følge kommuneloven skal minst ett av medlemmene være medlem av kommunestyret, og det er krav til likestilling mellom kjønnene. Kontrollutvalget har i perioden vært valgt med personlige varamedlemmer.

	Medlem	Varamedlem
Leder	Geir Rostad (HL)	Willy Merkesnes
Nestleder	Eldbjørg Røstvold (Sp)	Bjørn Erik Hageskal
Medlem	Erik Snekvik (H)	Rune Stavaas
Medlem	Kristin Kjønsvik (Ap)	Asbjørn Åsmul
Medlem	Jorulf Gumdal (Ap)	Per Erik Bjerksæter

Utvalget har tidligere vært på 3 medlemmer, som er kommunelovens minstekrav. Utvalget ser det imidlertid som en stor fordel å være 5 medlemmer, som gir en viss robusthet og bredde i sammensetningen.

Kommunen har hatt en praksis med å velge personlige varamedlemmer. Dette er forholdsvis sårbart dersom varamedlemmet ikke har anledning til å møte. I tillegg medfører det at ulike personer møter ved forfall. Fordelen er at det ivaretar partifordelingen i utvalget ved forfall. Det er imidlertid et premiss for kontrollutvalgets virksomhet at det skal opptre partipolitisk nøytralt og ikke være en arena for politiske omkamper, og utvalget oppfatter ikke partipolitisk tilhørighet som vesentlig i arbeidet. Utvalget mener derfor det hadde vært en fordel å velge en felles

varaliste i rekkefølge, noe som bedre opprettholder kontinuiteten og reduserer sårbarheten ved eventuelle forfall.

1.3 Ressurser

1.3.1 Økonomiske ressurser

Kontrollutvalget skal i henhold til kommuneloven utarbeide budsjettforslag for kontroll- og tilsynsvirksomheten i kommunen. Budsjettforslaget fremmes for kommunestyret, og skal følge behandlingen av kommunens budsjett.

Utvalget har gjennom perioden blitt tildelt ressurser i tråd med budsjettforslaget. Kontrollutvalget disponerer i 2015 et budsjett på kr 1 030 000, derav kr 223 000 til sekretariatstjenester, kr 695 000 til revisjonstjenester og kr 112 000 til kontrollutvalgets øvrige virksomhet, herunder møtegodtgjørelser.

1.3.2 Sekretariat

Kontrollutvalget har sekretariatsbistand fra Kontrollutvalgssekretariat Midt-Norge IKS (Konsek). Selskapet leverer tjenester til fylkeskommunens kontrollutvalg og kontrollutvalgene i 14 kommuner i Sør-Trøndelag. Tidsressursene i selskapet fordeles i proporsjonalt med honorarene til hver eierkommune.

Sekretariatet utreder saker, utarbeider forslag til planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll og bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter. I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom utvalget og revisjonen. Kontrollutvalget er tilfreds med sekretariatsordningen og den innsatsen sekretariatet gjør.

1.3.3 Revisjonsordning

Revisjonsordningen skal være tilpasset kommunestyrets tilsynsbehov, behov for oppfølging av særskilte vedtak, kompetansenivået i kommunen og kommunens egen organisering og internkontroll.

Hemne kommune er medeier i og har avtale om levering av revisjonstjenester med Revisjon Midt-Norge IKS. Selskapet ble etablert i 2005 og leverer revisjonstjenester til fylkeskommunen og 14 kommuner i fylket. Revisjonsselskapet fordeler ressursene sine i forhold til årlige honorarer som betales av eierkommunene. De økonomiske rammene fastsettes av representantskapet i revisjonsselskapet, der Hemne kommune er representert. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for kommunen. Avsatt tid og arbeidsform avtales i årlige avtaler mellom revisjonen og kontrollutvalget.

Kontrollutvalget mener at Hemne kommune har en god revisjonsordning med høy kompetanse som er godt tilpasset kommunens behov.

2 Kontrollutvalgets virksomhet

2.1 Arbeidsform

2.1.1 Møter

Utvalget har vanligvis 6 møter per år. Møtene avvikles som regel på rådhuset. I tråd med endringer i kommuneloven avholdes møtene for åpne dører, og annonseres gjennom offentliggjøring av møteplan og saksdokumenter på kontrollutvalgssekretariatets nettsider. Ordfører har møterett i kontrollutvalgets møter, og rådmannen innkalles til å orientere kontrollutvalget ved behov.

Utvalget opplever at møteform og frekvens har vært hensiktsmessig.

2.1.2 Saker

En stor del av kontrollutvalgets saker knytter seg til lovpålagte oppgaver som bestilling og behandling av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll, uttalelse til årsregnskap, forslag til budsjett m.m. I tillegg har kontrollutvalget fokus på fortløpende kontroll med kommunens drift gjennom orienteringer fra rådmannen om aktuelle saker.

Saker utredes av Konsek, som også kommer med forslag til vedtak. I saker om forvaltningsrevisjon og selskapskontroll rapporterer utvalget fortløpende til kommunestyret. For regnskapsrevisjon rapporterer utvalget gjennom årlig uttalelse. I tillegg leverer utvalget årsmelding for hvert år i tillegg til en egen rapport ved slutten av valgperioden.

2.1.3 Faglig samarbeid

Kontrollutvalget har tilgang på flere fora for faglig opplæring, oppdatering og erfaringsutveksling, blant annet gjennom Konsek, Norges kommunerevisorforbund og Forum for kontroll og tilsyn. Utvalget har i perioden i liten grad prioritert deltakelse i disse.

Utvalget har i noen grad samarbeidet med andre utvalg i regionen om konkrete prosjekter, for eksempel selskapskontroll i Trønderenergi. Utvalget opplever dette som nyttig, og anbefaler å satse mer på samarbeid med andre kontrollutvalg i omliggende kommuner om konkrete saker. Det bør vurderes å ha felles samlinger med disse, eventuelt bare med lederne.

2.2 Regnskapsrevisjon

Regnskapsrevisjonen, også kalt finansiell revisjon, har som formål å bekrefte at kommunens regnskap ikke inneholder vesentlige feil og mangler, og at kommunen har betryggende økonomisk kontroll. Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. I tillegg skal kontrollutvalget følge opp at påpekninger fra revisor blir fulgt opp av kommunens administrasjon. Kontrollutvalget avgir årlig uttalelse til kommuneregnskapet basert på beretning fra revisor.

Kontrollutvalget er av den oppfatning at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende og god måte, og gir inntrykk av at kommunen har god økonomi- og regnskapskompetanse og betryggende økonomisk internkontroll.

2.3 Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er definert som systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Dette skal gjennomføres på bakgrunn av en plan som vedtas av kommunestyret basert på en overordnet analyse av risiko og vesentlighet. Med utgangspunkt i denne planen bestiller kontrollutvalget prosjekter som gjennomføres av revisjonen og munner ut i en rapport som legges fram for kommunestyret.

Kontrollutvalget har en praksis med å legge fram toårige planer, mens overordnet analyse gjennomføres én gang i perioden. Utvalget har i perioden vært opptatt av å trekke inn det politiske miljøet i planprosessen for å sikre forankring av planene, men har opplevd varierende grad av oppslutning om dette.

For å oppnå gode prosjekter, som er relevante for den politiske styringen av kommunen, er det også viktig med gode prosesser for bestilling. Etter bestillingsvedtak i kontrollutvalget har utvalget en aktiv dialog med revisjonen om innretning på prosjektet over ett eller flere påfølgende møter. Utvalget mener dette representerer en viktig styrking av prosessen.

Utvalget mener imidlertid det fortsatt er et forbedringspotensial på struktur og lesbarhet av rapportene. Utvalget mener de er grundige og holder et høyt faglig nivå, men at de tidvis er preget av et språk og en struktur som gjør dem lite tilgjengelige for lekfolk.

En gjennomgang av gjennomførte prosjekter og status for oppfølging av disse ligger ved som eget vedlegg til rapporten.

2.4 Selskapskontroll

Kontrollutvalget skal føre kontroll med forvaltning av kommunens eierinteresser. Formålet er å kontrollere at disse forvaltes på en betryggende måte og påse at selskaper drives i tråd med kommunestyrets vedtak og intensjoner. Prosjekter og gjennomføres etter en tilsvarende modell som for forvaltningsrevisjon, med bakgrunn i planer som på samme måte vedtas av kommunestyret.

Kontrollutvalget har lagt vekt på samarbeid med andre kontrollutvalg for gjennomføring av selskapskontroll. Kommunens eier i stor grad selskaper i samarbeid med andre kommuner og det er derfor hensiktsmessig både av praktiske årsaker og av ressurs hensyn å samarbeide om kontrollen med disse.

Oversikt over gjennomført selskapskontroll og oppfølging ligger i vedlegg sammen med saker om forvaltningsrevisjon.

3 Oppsummering og konklusjon

Som denne rapporten er ment å vise gjøres det et grundig arbeid med egenkontroll i Hemne kommune, med rammevilkår som legger godt til rette for dette. Kommunen legger betydelige ressurser i kontrollutvalgets arbeid, og utvalget mener dette er arbeid som bør være til nytte for både kommunens administrative og politiske ledelse.

Kontrollutvalget oppfordrer kommunestyret til å fortsette ordningen med fem medlemmer i kontrollutvalget. Kontrollutvalget vil imidlertid oppfordre kommunestyret til å velge en felles varaliste i rekkefølge.

Kontrollutvalget oppfordrer videre kommende kontrollutvalg om å legge vekt på samarbeid med andre kontrollutvalg i regionen.

Som vedlegg til rapporten ligger en oversikt over prosjekter innen forvaltningsrevisjon og selskapskontroll og oppfølgingen av disse.

Kyrksæterøra, 3.9.2015

Geir Rostad, leder av kontrollutvalget